

**Kollokwium z postępowania administracyjnego – III rok aplikacji radcowskiej
w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Poznaniu – 22 października 2021 r.**

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego dla Miasta Poznania (dalej również jako: PINB) decyzją z dnia 8 stycznia 2018 r., nr 100/2018, nakazał współwłaścicielom budynku mieszkalnego jednorodzinnego położonego przy ul. Bułgarskiej 68 w Poznaniu na działce nr 87/3 obr. 39 Łazarz, tj. Magdalenie Wąs oraz Maciejowi Wąs (dalej również jako: Strony), wykonanie robót budowlanych mających na celu usunięcie nieodpowiedniego stanu technicznego ww. budynku mieszkalnego, w zakresie uszkodzeń, powstałych wskutek prowadzonych robót budowlanych na sąsiednich działkach nr 88/1, 88/2, 88/3, 90/5 obr. 39 Łazarz przy ul. Bułgarskiej w Poznaniu, poprzez:

1. Wzmocnienie w rejonie istniejącego fundamentu budynku mieszkalnego jednorodzinnego za pomocą mikropali iniekcyjnych o średnicy 300 mm. Wzmocnienie należy wykonać na trzech ścianach zewnętrznych w kształcie litery "C";
2. Naprawę nieaktywnych rys poprzez iniekcję przy dobraniu iniektu lub zaprawy stosownie do wyników odkrywek na ścianach zewnętrznych budynku, które to odkrywki mają poprzedzać naprawę. Odkrycie tynków na ścianach wokół rys należy wykonać w celu szczegółowej identyfikacji głębokości i szerokości przedmiotowych rys;
3. Wymianę lub odtworzenie uszkodzonych elementów budowlanych takich jak posadzki, drzwi, chodnik;

Roboty należało zakończyć w terminie do dnia 31 stycznia 2020 r.

Przedmiotowa decyzja została doręczona Stronom w dniu 15 stycznia 2018 r. Strony nie skorzystały z prawa wniesienia odwołania od ww. decyzji.

Maciej Wąs oraz Magdalena Wąs, reprezentowani przez radcę prawnego, pismem z dnia 20 czerwca 2019 r., złożyli do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla Miasta Poznania wniosek o zmianę ww. decyzji z dnia 8 stycznia 2018 r., nr 100/2018, w zakresie terminu obowiązku nałożonego ww. decyzją, poprzez zmianę przedmiotowego terminu wykonania obowiązku, co najmniej do dnia 3 listopada 2022 r. We wniosku wskazano, iż podstawą zmiany ostatecznej decyzji PINB ma być art. 155 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (dalej jako: k.p.a.).

PINB po rozpatrzeniu ww. wniosku Stron, decyzją z 30 września 2019 r., nr 512/2019 odmówił zmiany własnej, ostatecznej decyzji z 8 stycznia 2018 r., nr 100/2018. W uzasadnieniu organ wskazał, iż za zmianą rzeczony decyzji nie przemawia interes społeczny, ani też słuszny interes strony, których występowanie stanowi przesłankę zmiany decyzji ostatecznej w trybie

art. 155 k.p.a. Przedmiotowa decyzja została doręczona pełnomocnikowi Stron w dniu 22 października 2019 r.

Skarżący, działając przez ustanowionego pełnomocnika, pismem z dnia 4 listopada 2019 r., nie zgadzając się z rozstrzygnięciem organu I instancji, wnieśli z zachowaniem terminu odwołanie od ww. decyzji PINB z dnia 30 września 2019 r., do Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Poznaniu (dalej również jako: WINB).

Na skutek wniesionego odwołania WINB, decyzją z dnia 28 lutego 2020 r., nr 222/2020, utrzymał w mocy decyzję organu I instancji, na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a.

Rozpoznając odwołanie WINB wskazał, że postępowanie prowadzone na podstawie art. 155 k.p.a. jest postępowaniem nadzwyczajnym, stanowiącym wyjątek od zasady trwałości decyzji ostatecznych, wyrażonej w art. 16 § 1 k.p.a. Zgodnie z art. 155 k.p.a. decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo, może być w każdym czasie za zgodą strony uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał, jeżeli przepisy szczególne nie sprzeciwiają się uchyleniu lub zmianie takiej decyzji i przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony. Przepis art. 154 § 2 k.p.a. stosuje się odpowiednio. Natomiast stosownie do art. 154 § 2 k.p.a. - w przypadkach określonych w § 1 właściwy organ wydaje decyzję w sprawie uchylenia lub zmiany dotychczasowej decyzji.

Organ odwoławczy stwierdził, że w myśl przywołanego unormowania, organ administracji publicznej może uchylić lub zmienić decyzję ostateczną, jeżeli spełnione są łącznie następujące przesłanki: 1) postępowanie administracyjne zakończyło się decyzją ostateczną, na mocy której strona nabyła prawo; 2) strona wyraziła zgodę na zmianę lub uchylenie decyzji; 3) przepisy szczególne nie sprzeciwiają się zmianie lub uchyleniu takiej decyzji; 4) za uchyleniem lub zmianą decyzji przemawia interes społeczny lub słuszny interes strony. Inaczej mówiąc, nie spełnienie którejkolwiek z nich skutkować musi decyzją odmowną, zważywszy w szczególności na wyrażoną przepisem art. 16 k.p.a. zasadę trwałości decyzji administracyjnej. Niewątpliwie decyzja PINB z dnia 8 stycznia 2018 r. jest decyzją ostateczną, na mocy której strona nabyła prawo, albowiem adresat decyzji wyłącznie nakładającej obowiązki nabywa również na mocy takiej decyzji prawo do wykonania tylko tych konkretnych obowiązków, które są wskazane w treści wydanej decyzji, a nie jakichkolwiek innych, przewidzianych treścią powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

Analizując w dalszym zakresie spełnienie przesłanek powodujących dopuszczalność zastosowania art. 155 k.p.a. WINB podkreślił, że nie jest możliwe stosowanie tego przepisu do decyzji związanych. Za taką decyzję w ocenie WINB należy uznać decyzję zobowiązującą do wykonania określonych robót budowlanych. Zatem zmiana decyzji wydanej na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 3 Prawa budowlanego jest dopuszczalna (po spełnieniu wszystkich

pozostałych przesłanek wynikających z art. 155 k.p.a.), jedynie w części uznaniowej, tj. dotyczącej zmiany terminu wykonania obowiązku określonych decyzją robót. Jednakże mając na uwadze wymienioną w art. 155 k.p.a. przesłankę interesu społecznego lub słusznego interesu strony, organ zauważył, że słuszny interes strony (oceniany szeroko, a zatem aż do kolizji z interesem społecznym) nie może być sprzeczny z jasno brzmiącym przepisem ustawy, ani też go zastępować, bowiem zasada praworządności, wyrażona w art. 6 k.p.a., zobowiązuje organy administracji do działania na podstawie przepisów prawa. Dlatego, zdaniem organu drugiej instancji, PINB słusznie wskazał, że za zmianą ww. decyzji z dnia 8 stycznia 2018 r. nie przemawia interes społeczny, ani słuszny interes strony. Przywołana decyzja PINB została wydana na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 3 Prawa budowlanego, z uwagi na fakt, iż przedmiotowy budynek mieszkalny jest w nieodpowiednim stanie technicznym, spowodowanym prowadzonymi robotami budowlanymi na działkach sąsiednich. Organ odwoławczy przypomniał, że działania podejmowane przez organy nadzoru budowlanego odnoszące się do stanu technicznego obiektu budowlanego służą ochronie porządku prawnego oraz zapewnieniu szeroko rozumianego bezpieczeństwa. W związku z powyższym wydłużenie terminu do usunięcia nieprawidłowości budowlanych nie znajduje odzwierciedlenia w interesie społecznym, którego celem jest zapewnienie bezpieczeństwa. Ponadto, w interesie mieszkańców, jak również osób postronnych leży niezwłoczne usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w budynku, celem zapewnienia im bezpieczeństwa, a tym samym w interesie społecznym jest jak najszybsze wykonanie obowiązków określonych w decyzji organu powiatowego z dnia 8 stycznia 2018 r. Co za tym idzie, interes Stron w zmianie ww. terminu bez wątpienia nie jest interesem słusznym.

Wobec powyższego WINB uznał, że PINB decyzją z dnia 30 września 2019 r., zasadnie odmówił zmiany własnej decyzji ostatecznej z 8 stycznia 2018 r., a w konsekwencji utrzymał zaskarżoną decyzję w mocy.

Przedmiotowa decyzja została doręczona pełnomocnikowi Stron w dniu 23 marca 2020 r.

Magdalena Wąs i Maciej Wąs (dalej również jako: skarżący) nie zgodzili się z takim rozstrzygnięciem, w konsekwencji czego działając przez swojego pełnomocnika, pismem z dnia 22 kwietnia 2020 r., z zachowaniem terminu wnieśli skargę na decyzję Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego z dnia 28 lutego 2020 r., nr 222/2020, do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu.

W skardze zarzucono decyzji WINB:

- naruszenie przepisu art. 66 ust 1 pkt. 3 w zw. z art. 61 pkt 1 ustawy - Prawo budowlane, poprzez utrzymanie w mocy decyzji PINB z dnia 30 września 2019 r. nr 512/2019, która nakłada obowiązek przeprowadzenia robót zmierzających do usunięcia nieodpowiedniego

stanu technicznego budynku mieszkalnego położonego przy ul. Bułgarskiej 5 w Poznaniu - na współwłaścicieli działki 87/3, podczas gdy podmiotem odpowiedzialnym za nieodpowiedni stan techniczny ww. budynku jest inwestor budowy na działkach sąsiednich numer 88/1, 88/2, 88/3 i to na niego powinien zostać nałożony obowiązek wykonania rzeczonych robót;

- naruszenie art. 7 k.p.a. poprzez nieuwzględnienie okoliczności faktycznych mających istotny wpływ na załatwienie sprawy;

- naruszenie art. 8 k.p.a. poprzez pominięcie zastosowania w niniejszej sprawie zasady proporcjonalności, w tym w szczególności w odniesieniu do wyważenia kryterium interesu społecznego i kryterium słusznego interesu Stron;

- naruszenie art. 77 § 1 k.p.a. poprzez brak zgromadzenia materiału dowodowego wystarczającego do prawidłowego rozpoznania sprawy;

- naruszenie przepisu art. 155 k.p.a. poprzez uznanie, że za zmianą terminu wykonania obowiązku (tj. robót określonych treścią decyzji PINB z dnia 8 stycznia 2019 r.) nie przemawia interes społeczny, ani słuszny interes strony.

Z uwagi na ww. zarzuty skarżący Magdalena Wąs i Maciej Wąs wnieśli o:

I. uchylenie zaskarżonej decyzji w całości;

II. zasądzenie od organu na rzecz skarżących kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu skargi podniesione zostało, że organy obydwu instancji bezzasadnie nałożyły obowiązek wykonania robót budowlanych mających na celu doprowadzenie budynku usytuowanego przy ulicy Bułgarskiej 5 w Poznaniu do należytego stanu technicznego na skarżących. Bezsporny jest bowiem fakt, iż jedynym podmiotem odpowiedzialnym za powstanie uszkodzeń budynku skarżących jest inwestor budowy prowadzonej na działkach numer 88/1, 88/2, 88/3 - tj. Deweloper sp. z o. o. sp. k. z siedzibą w Poznaniu. W związku z powyższym, skarżący uważają, że organ naruszył art. 66 ust. 1 pkt. 3 w zw. z art. 61 pkt. 1 ustawy - Prawo budowlane, poprzez utrzymanie w mocy decyzji nakładającej obowiązek przeprowadzenia robót zmierzających do usunięcia nieodpowiedniego stanu technicznego przedmiotowego budynku na skarżących, podczas gdy podmiotem odpowiedzialnym za nieodpowiedni stan techniczny ww. budynku jest inny podmiot.

Ponadto, we wniosku o zmianę ostatecznej decyzji skarżący wskazywali, że nie są w stanie wywiązać się z nałożonego na nich obowiązku do dnia 31 stycznia 2020 r. Aktualnie przed Sądem Okręgowym w Poznaniu pod sygnaturą akt: I C 987/18 prowadzona jest bowiem sprawa z powództwa skarżących przeciwko inwestorowi Deweloper sp. z o.o. sp.k. o zapłatę kwoty 419 087,00 zł tytułem odszkodowania. Sprawę z powództwa cywilnego przeciwko inwestorowi strony wytoczyły niezwłocznie po wydaniu pierwotnej decyzji PINB z dnia 8

stycznia 2018 r., składając pozew w dniu 16 marca 2018 r. Uzyskanie wspomnianej kwoty objętej żądaniem pozwu, pozwoliłoby sfinansować wykonanie obowiązku nałożonego na skarżących decyzją PINB. Zważając na wysokość kosztów jakie generuje wykonanie rzeczonych robót – dla skarżących niezbędne będzie w pierwszej kolejności uzyskanie środków finansowych na to przedsięwzięcie, a dopiero następnie przeprowadzenie samych robót budowlanych określonych w decyzji PINB.

Zdaniem skarżących organy administracji budowlanej bezpodstawnie uznały również, że za zmianą terminu wykonania obowiązku nie przemawia interes społeczny, ani słuszny interes strony. Nie wyjaśniły oraz nie uwzględniły okoliczności faktycznych mających istotny wpływ na załatwienie niniejszej sprawy.

Skarżący zarzucili również, że organ nie zastosował zasady proporcjonalności w odniesieniu do wyważenia kryterium interesu społecznego i kryterium słusznego interesu strony. Tymczasem, nakazanie stronie skarżącej przeprowadzenia prac remontowych nieruchomości, w której powstały szkody wycenione na blisko 420 tysięcy złotych, bez wcześniejszego przeprowadzenia kompleksowych ekspertyz oraz dokładnego ustalenia kręgu osób odpowiedzialnych za ich powstanie – jest sprzeczne z interesem społecznym oraz słusznym interesem strony skarżącej, która nie ponosi winy za stan budynku.

Skarżący podnieśli również w treści skargi, że zmiana terminu na wykonanie przedmiotowego obowiązku nie kolidowałaby z obowiązującym porządkiem prawnym, w tym w szczególności z obowiązkiem zapewnienia szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Ochrona interesu społecznego rozumianego jako konieczność zapewnienia bezpieczeństwa odbiega od stanu faktycznego niniejszej sprawy. Proces budowy na działkach sąsiednich został wstrzymany, a degradacja przedmiotowej nieruchomości nie postępuje. Nie występuje również ryzyko zagrożenia katastrofą budowlaną. Skarżący zamieszkują w przedmiotowej nieruchomości i pomimo, że posiada ona wiele zniszczeń oraz uszkodzeń - to nie stwarza realnego zagrożenia ani dla właścicieli ani tym bardziej innych obywateli. Przeprowadzenie prac remontowych może zostać odłożone w czasie, bez obawy o spowodowanie niebezpieczeństwa na osoby trzecie. Powyższe jednoznacznie wskazuje, że zmiana terminu wykonania obowiązku nie wpłynęłaby negatywnie na interes społeczny, a byłaby zgodna ze słusznym interesem stron postępowania.

W odpowiedzi na skargę, Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego wniósł o jej oddalenie, podtrzymując stanowisko zaprezentowane w zaskarżonej decyzji.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu, wyrokiem z dnia 13 sierpnia 2021 r., sygn. akt I SA/Po 987/20, po rozpoznaniu wniesionej skargi, uchylił zaskarżoną decyzję Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego z dnia 28 lutego 2020 r., nr 222/20 oraz poprzedzającą ją

decyzję PINB – w oparciu o art. 145 § 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (dalej jako: p.p.s.a.).

Dokonując kontroli Sąd wojewódzki uznał, że zaskarżona decyzja Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego, jak i utrzymana nią w mocy decyzja Powiatowego Inspektora Nadzoru budowlanego naruszają prawo, choć z innych przyczyn niż wskazane w skardze. W ocenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego skarga zasługiwała na uwzględnienie, gdyż obydwie wydane w sprawie decyzje zostały wydane z naruszeniem art. 155 k.p.a., art. 138 § 1 pkt 1 i art. 61 § 1 k.p.a.

W pierwszej kolejności WSA w Poznaniu podniósł, że całkowicie nieuprawniona jest argumentacja podniesiona przez skarżących, a dotycząca wadliwego oznaczenia adresatów obowiązków nałożonych w drodze decyzji PINB z 8 stycznia 2018 r., nr 100/2018, w przedmiocie wykonania nakazanych robót budowlanych (zabezpieczających) budynku położonego przy ul. Bułgarskiej 5 w Poznaniu.

Postępowanie o zmianę lub uchylenie decyzji, prowadzone na podstawie przepisu art. 155 k.p.a., jest postępowaniem nadzwyczajnym odrębnym od postępowania zwykłego i stanowi odstępstwo od zasady trwałości decyzji ostatecznych, uregulowanej w art. 16 k.p.a. Celem tego postępowania nie jest ponowne merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy, lecz przeprowadzenie weryfikacji decyzji ostatecznej z punktu widzenia przesłanek określonych w art. 155 k.p.a., tj. ustalenie, czy za zmianą (uchyleniem) decyzji przemawia interes społeczny lub słuszny interes strony oraz czy nie sprzeciwia się temu przepis szczególny.

Dalej w uzasadnieniu przedmiotowego wyroku wskazano, iż należy wyraźnie zaznaczyć, że uchylenie lub zmiana decyzji ostatecznych w oparciu o przepis art. 155 k.p.a. nie może dotyczyć wszystkich decyzji. Po pierwsze, w tych trybach nie mogą być uchylane lub zmieniane decyzje wadliwe, które powinny być zweryfikowane w drodze innych postępowań nadzwyczajnych, np. art. 145, 156 k.p.a., gdyż pomiędzy tymi postępowaniami nie ma konkurencyjności.

Trzeba ponadto podkreślić, odwołując się do ugruntowanego orzecnictwa sądów administracyjnych, że w trybie art. 155 k.p.a. można zmienić lub uchylić decyzję ostateczną tylko w takich sprawach, w których przepisy prawa materialnego, stanowiące podstawę prawną jej wydania, przewidują dla organu administracji pewien luz decyzyjny lub przy wydaniu których organ administracji ma do wyboru pewną gamę rozstrzygnięć, a każde z nich jest zgodne z prawem. Tylko w takim obszarze wzgląd na interes społeczny lub słuszny interes strony może doprowadzić do uchylenia lub zmiany decyzji. W przypadku, gdy ustawodawca w sposób sztywny i bezwarunkowy narzuca określone rozstrzygnięcie, stosowanie art. 155 k.p.a. nie jest dopuszczalne.

Zatem regulacja zawarta w art. 155 k.p.a. w zasadzie odnosi się do decyzji uznaniowych; niemniej w przypadku rozstrzygnięć, które w części mają charakter związany – ich uchylenie bądź zmiana na podstawie ww. przepisu będzie co do zasady możliwa, jeśli uchylenie lub zmiana nie odnosi się do związanej części weryfikowanego rozstrzygnięcia.

Jedynym elementem ostatecznego rozstrzygnięcia PINB z dnia 8 stycznia 2018 r. nr 100/2018, jaki mógłby co najwyżej być objęty zmianą i procedowany w trybie przewidzianym w art. 155 k.p.a., jest termin wykonania nałożonego obowiązku. W tym trybie nie można natomiast kwestionować lub dążyć do zmiany pozostałych elementów decyzji ostatecznej. W przypadku bowiem orzeczenia wydanego w oparciu o przepis art. 66 ust. 1 ustawy - Prawo budowlane, organ w zasadzie tylko w tym zakresie dysponuje pewnym tzw. luzem decyzyjnym, gdyż zakres i bieg tego terminu nie wynika wprost z przepisu prawa, lecz z woli organu administracji. Tym niemniej, Sąd uznał, że w sprawie doszło do naruszenia prawa z zupełnie innych powodów. Jak już wskazano, podstawę ostatecznej decyzji PINB z 8 stycznia 2018 r. stanowił przepis art. 66 ust. 1 pkt 3 Prawa budowlanego. Zgodnie z tymi przepisem, w przypadku stwierdzenia, że obiekt budowlany jest w nieodpowiednim stanie technicznym - organ nadzoru budowlanego nakazuje, w drodze decyzji, usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, określając termin wykonania tego obowiązku.

Na tle przywołanego unormowania nie budzi wątpliwości, że termin o jakim mowa w art. 66 ust. 1 pkt 3 Prawa budowlanego ma charakter procesowy. Skoro powyższy termin ma charakter procesowy to zdaniem sądu orzekającego w niniejszej sprawie, może być on ustalony stosownie do okoliczności sprawy lub zostać przedłużony na żądanie stron. Termin wykonania obowiązków nakładanych na inwestora pozostawiony został uznaniu organu, przy czym termin ten winien być określony z poszanowaniem zasady działania bez zbędnej zwłoki i uwzględniać warunki techniczno-organizacyjne wykonania obowiązków. Termin procesowy nie ma takiego skutku jak termin materialno-prawny. Upływ terminu materialno-prawnego powoduje wygaśnięcie uprawnień z nim związanych, co oznacza, że już nie można powoływać się na te uprawnienia i z konkretnego prawa już nie można skorzystać. Z kolei upływ terminu procesowego nie skutkuje wygaśnięciem określonych uprawnień.

W realiach rozpoznawanej sprawy kwestią niebudzącą jakichkolwiek wątpliwości pozostaje fakt, że przed upływem terminu określonego decyzją PINB z dnia 8 stycznia 2018 r., tj. przed dniem 31 stycznia 2020 r., skarżący w piśmie z dnia 20 czerwca 2019 r. zwrócili się do organu o jego przedłużenie co najmniej do dnia 3 listopada 2022 r. argumentując, że nie są w stanie wywiązać się z nałożonych na nich obowiązków w ustalonym terminie. W treści wniosku wskazano również, że dotyczy on zmiany decyzji w trybie art. 155 k.p.a.

W ocenie Sądu wojewódzkiego pomimo, że pełnomocnik skarżących jednoznacznie wskazał, iż zmiana określonego w decyzji terminu wykonania robót powinna nastąpić w oparciu o przepis art. 155 k.p.a., to jednak wniosek skarżących sformułowany został jasno i wyraźnie,

jako dążenie do przedłużenia terminu określonego decyzją PINB z 8 stycznia 2018 r. Jak z kolei wyjaśniono wyżej, termin ten ma wyłącznie charakter procesowy i bez wątplenia mógł zostać przedłużony przez organ na wniosek stron bez konieczności uruchamiania trybu nadzwyczajnego weryfikacji decyzji ostatecznych przewidzianego w art. 155 k.p.a. Zdaniem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu nie budzi bowiem wątpliwości, że uruchomiony w realiach tej sprawy tryb z art. 155 k.p.a. nie może mieć zastosowania do zmiany terminu procesowego z art. 66 ust. 1 Prawa budowlanego, określającego wykonanie sprecyzowanych decyzją organów nadzoru budowlanego obowiązków, których celem jest przecież usunięcie przez adresatów takiej decyzji stwierdzonych nieprawidłowości i doprowadzenie obiektu budowlanego do stanu zgodnego z prawem. Skoro bowiem termin z art. 66 ust. 1 pkt 3 Prawa budowlanego jest terminem procesowym, to nie stanowi materialnoprawnego elementu rozstrzygnięcia. Wobec tego samo wyznaczenie terminu procesowego nie rozstrzyga o nabyciu przez stronę jakiegokolwiek prawa. Z tego też względu w rozpoznawanej sprawie brak było podstaw do uruchomienia trybu z art. 155 k.p.a. Trzeba mieć na względzie, że są to tryby nadzwyczajne. Trudno zaś uznać za trafne stanowisko, że przedłużenie terminu o charakterze procesowym wymaga uruchomienia trybu nadzwyczajnego. Stosownie do art. 123 § 1 k.p.a. w toku postępowania organ administracji publicznej wydaje postanowienia. Dotyczą one poszczególnych kwestii wynikających w toku postępowania, lecz nie rozstrzygają o istocie sprawy (§ 2). Przedłużenie terminu do wykonania obowiązków nałożonych na inwestora, jako kwestia wynikła w toku postępowania naprawczego winno nastąpić w drodze postanowienia. Kwestia przedłużenia terminu nie stanowi bowiem rozstrzygnięcia o istocie sprawy.

Zbędna była tym samym analiza dokonywana w sprawie przez organy obu instancji, zmierzająca do oceny wystąpienia słusznego interesu strony lub interesu społecznego, który przemawiałby za zmianą ostatecznego rozstrzygnięcia PINB w zakresie wyznaczonego terminu na wykonanie nałożonych obowiązków.

Z tych wszystkich powodów podjęte w sprawie rozstrzygnięcia, jako wydane z istotnym naruszeniem art. 155 k.p.a., art. 138 § 1 pkt 1 i art. 61 § 1 k.p.a. nie mogły się ostać w obrocie prawnym.

Ponownie rozpoznając sprawę organ uwzględni przedstawioną wyżej ocenę prawną i podejmie rozstrzygnięcie odpowiadające przepisom obowiązującego prawa.

Odpis powyższego wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu wraz z uzasadnieniem doręczono Magdalenie Wąs i Maciejowi Wąs w dniu 20 października 2021 r. oraz Wielkopolskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego w Poznaniu w dniu 18 października 2021 r.

Działając jako pełnomocnik organu II instancji, tj. Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Poznaniu, al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań – radca prawny Małgorzata Kowalska (adres do doręczeń: ul. Półwiejska 30/5, 61-888 Poznań) proszę sporządzić stosowny środek zaskarżenia do właściwego sądu od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 13 sierpnia 2021 r., sygn. akt I SA/Po 987/20 albo sporządzić opinię o braku podstaw do wniesienia środka zaskarżenia.

STAN PRAWNY

Dz.U.2020.1333 t.j. z dnia 3 sierpnia 2020 r.

USTAWA

z dnia 7 lipca 1994 r.

Prawo budowlane

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 5. [Obiekt budowlany – zasady projektowania; zasady użytkowania; świadectwo charakterystyki energetycznej; osoba sporządzająca świadectwo charakterystyki energetycznej; rejestr osób, które złożyły z wynikiem pozytywnym egzamin uprawniający do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej]

1. Obiekt budowlany jako całość oraz jego poszczególne części, wraz ze związanymi z nim urządzeniami budowlanymi należy, biorąc pod uwagę przewidywany okres użytkowania, projektować i budować w sposób określony w przepisach, w tym techniczno-budowlanych, oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, zapewniając:

1) spełnienie podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych określonych w załączniku I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r. ustanawiającego zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylającego dyrektywę Rady 89/106/EWG (Dz. Urz. UE L 88 z 04.04.2011, str. 5, z późn. zm.), dotyczących:

- a) nośności i stateczności konstrukcji,
- b) bezpieczeństwa pożarowego,
- c) higieny, zdrowia i środowiska,
- d) bezpieczeństwa użytkowania i dostępności obiektów,
- e) ochrony przed hałasem,
- f) oszczędności energii i izolacyjności cieplnej,
- g) zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych;

2) warunki użytkowe zgodne z przeznaczeniem obiektu, w szczególności w zakresie:

- a) zaopatrzenia w wodę i energię elektryczną oraz, odpowiednio do potrzeb, w energię cieplną i paliwa, przy założeniu efektywnego wykorzystania tych czynników,
- b) usuwania ścieków, wody opadowej i odpadów;

2a) możliwość dostępu do usług telekomunikacyjnych, w szczególności w zakresie szerokopasmowego dostępu do Internetu;

3) możliwość utrzymania właściwego stanu technicznego;

4) niezbędne warunki do korzystania z obiektów użyteczności publicznej i mieszkaniowego budownictwa wielorodzinnego przez osoby niepełnosprawne, o których mowa w art. 1 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 oraz z 2018 r. poz. 1217), w tym osoby starsze;

4a) minimalny udział lokali mieszkalnych dostępnych dla osób niepełnosprawnych, o których mowa w art. 1 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r., w tym osób starszych w ogólnej liczbie lokali mieszkalnych w budynku wielorodzinnym;

5) warunki bezpieczeństwa i higieny pracy;

6) ochronę ludności, zgodnie z wymaganiami obrony cywilnej;

7) ochronę obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz obiektów objętych ochroną konserwatorską;

- 8) odpowiednie usytuowanie na działce budowlanej;
 - 9) poszanowanie, występujących w obszarze oddziaływania obiektu, uzasadnionych interesów osób trzecich, w tym zapewnienie dostępu do drogi publicznej;
 - 10) warunki bezpieczeństwa i ochrony zdrowia osób przebywających na terenie budowy.
2. Obiekt budowlany należy użytkować w sposób zgodny z jego przeznaczeniem i wymaganiami ochrony środowiska oraz utrzymywać w należyтым stanie technicznym i estetycznym, nie dopuszczając do nadmiernego pogorszenia jego właściwości użytkowych i sprawności technicznej, w szczególności w zakresie związanym z wymaganiami, o których mowa w ust. 1 pkt 1-7.

Rozdział 6

Utrzymanie obiektów budowlanych

Art. 61. [Obowiązki właściciela lub zarządcy obiektu budowlanego]

Właściciel lub zarządca obiektu budowlanego jest obowiązany:

- 1) utrzymywać i użytkować obiekt zgodnie z zasadami, o których mowa w art. 5 ust. 2;
- 2) zapewnić, dochowując należytej staranności, bezpieczne użytkowanie obiektu w razie wystąpienia czynników zewnętrznych oddziałujących na obiekt, związanych z działaniem człowieka lub sił natury, takich jak: wyładowania atmosferyczne, wstrząsy sejsmiczne, silne wiatry, intensywne opady atmosferyczne, osuwiska ziemi, zjawiska lodowe na rzekach i morzu oraz jeziorach i zbiornikach wodnych, pożary lub powodzie, w wyniku których następuje uszkodzenie obiektu budowlanego lub bezpośrednie zagrożenie takim uszkodzeniem, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska.

Art. 66. [Decyzja o usunięciu nieprawidłowości stwierdzonych w obiekcie budowlanym; decyzja o zakazie użytkowania obiektu]

1. W przypadku stwierdzenia, że obiekt budowlany:

- 1) może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi, bezpieczeństwu mienia bądź środowiska albo
- 2) jest użytkowany w sposób zagrażający życiu lub zdrowiu ludzi, bezpieczeństwu mienia lub środowisku, albo
- 3) jest w nieodpowiednim stanie technicznym, albo
- 4) powoduje swym wyglądem oszpeccenie otoczenia

- organ nadzoru budowlanego nakazuje, w drodze decyzji, usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, określając termin wykonania tego obowiązku.

1a. W przypadku stwierdzenia nieuzasadnionych względami technicznymi lub użytkowymi ingerencji lub naruszenia wymagań dotyczących obiektu budowlanego, których charakter uniemożliwia lub znacznie utrudnia użytkowanie go do celów mieszkalnych, organ nadzoru budowlanego nakazuje, w drodze decyzji, usunięcie skutków ingerencji lub naruszeń lub przywrócenie stanu poprzedniego. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i może być ogłoszona ustnie.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 1-3, organ nadzoru budowlanego może zakazać użytkowania obiektu budowlanego lub jego części do czasu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Decyzja o zakazie użytkowania obiektu, jeżeli występują okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, podlega natychmiastowemu wykonaniu i może być ogłoszona ustnie.

Art. 83. [Właściwość rzeczowa powiatowego inspektora nadzoru budowlanego i wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego]

1. Do właściwości powiatowego inspektora nadzoru budowlanego, jako organu pierwszej instancji, należą zadania i kompetencje, o których mowa w art. 37 ust. 3, art. 40 ust. 2, art. 41 ust. 4, art. 48-51, art. 54, art. 55, art. 57 ust. 4 i 8, art. 59, art. 59a, art. 59c ust. 1, art. 59d ust. 1, art. 59g ust. 1, art. 59i, art. 62 ust. 1 pkt 3 i ust. 3, art. 65, art. 66, art. 67 ust. 1 i 3, art. 68, art. 69, art. 70 ust. 2, art. 71a, art. 74, art. 75 ust. 1 pkt 3 lit. a, art. 76, art. 78 oraz art. 97 ust. 1.
2. Organem wyższego stopnia w stosunku do powiatowego inspektora nadzoru budowlanego jest wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego.
3. Do właściwości wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego, jako organu pierwszej instancji, należą zadania i kompetencje określone w ust. 1, w sprawach, o których mowa w art. 82 ust. 3 i 4, oraz zadania i kompetencje określone w art. 7b ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.